

Kmečka trgovina

Indeks cene

Narodna banka izdaja vsak mesec tako zvani indeks cene, iz katerega je razvidno gibanje cen za poljedelske, kmetijske, industrijske, rudarske in druge proizvode. V mesecu marcu beleži ta indeks zanimiv pojav, ki ga dosedaj v našem gospodarstvu še ni bilo opaziti. Običajno namreč cene vseh proizvodov od februarja na marec porastejo, letos pa so padle. Najbolj občutno je za beležen padec cen poljedelskih proizvodov in živine, mnogo manj pa industrijskih proizvodov. Upajmo pa, da bo ta padec le prehodnega značaja in da se bodo cene za kmetijske proizvode zboljšale.

Omejitev hmeljskih nasadov

V Pragi je bila konferenca srednjeevropskega hmeljskega urada, ki se je pečala predvsem z vprašanjem mednarodne regulacije površine in pridelka hmelja v Srednji Evropi. Zastopniki Francije, Nemčije, Jugoslavije, Poljske in Čehoslovaške, ki so bili na tej konferenci, so sklenili, da znižajo tri glavne izvozne države: Jugoslavija, Poljska in Čehoslovaška svoj pridelok hmelja za 30% s pomočjo kontingentiranja. Zastopniki teh treh držav bodo predložili svojim vladam tozadavne predloge. Pred letošnjo letino bo še tozadavno posebna konferenca. Nemčija bo znižala svojo hmeljsko površino za 8000 ha, Francija pa svoje sedanje površine hmeljnikov z 8100 ha ne bo zvišala.

Zvišanje cen železa

Našega kmeta bo prav občutno zadela zvišanja cena železa. Zaradi novega prodajnega kartela železarn so bili prisiljeni veletrgovci z železom zvišati cene železu za 15—20 par pri kilogramu s 1. aprilom 1938. Cene železa so sedaj čvrste. Ni pa izključeno ponovno zvišanje cen, ker bo stopila 1. junija v veljavo nova železniška tarifa. — Je že tako narobe na svetu: tovarne si ustvarijo kartel ter kar čez noč dvignejo cene svojih proizvodov. Ko bi še kmet zamogel napraviti takle kartel ter poljubno zviševati cene pridelkom! To bi bil krik po vsem svetu!

Živina

Živinska trgovina se je ustalila in cene so se nekoliko popravile. Zlasti prvovrstni pitani voli so se na zadnjih sejnih dobro prodajali, samo da je bilo le boro malo takih živinčet prignanih. — Cene so bile na zadnjih sejnih sledeče:

V Ljubljani: voli 5.25—5.75, 4.50—5, 3.75—4.25 din, krave debele 4—5.25, klobasariče 2.25—3.50, teleta 7—8 din.

V Mariboru: povprečna cena volov je bila 5.50 do 6 din, cena krav od 2 do 4.50 din.

V Ptuj: voli 4.50—5.60, krave 2—4.50, bikli 3.75—4.50, junci 4—4.50, telice 4.50—5.50, teleta 6—6.25 din.

V Kranju: voli 6.50, 5.50 in 5 din, telice 6.25, 5.25 in 4.75, krave 5.50, 4.50 in 4 din, teleta 8 in 7 din.

V Ljutomeru: telice 4.25 in 3.50, krave 3 in 2 din, teleta 5 din.

V Novem mestu: voli 5.50, 4—5 din, krave klobasariče 3—4 din, dobre plemenske krave 4 do 4.50 din.

Na Vidmu: voli 5—5.75, krave 2—2.50 din, junci 5 din, telice 4.50—5.50 din.

V Konjicah: voli 5.50, 5 in 4 din, telice 5, 4 in 3.50 din, krave 4, 3 in 2 din, teleta 5.50 in 5 din.

V Sevnici: voli 5—6.50 din, krave 2—5 din, junci 4—6 din, telice 5—6 din.

Murska Sobota: bikli 4.50—5.50, 4 in 3.50 din, telice 5—5.50, 4.50 in 4 din, krave 3—4 din, 3 in 2.50 din, teleta 5—6 in 4—5 din.

Živinska krma

Padle so cene senu in slami, ker se je precej krme pojavilo na trgu — ponujajo jo oni, ki so zadrževali zaloge v nadi, da se bo krma podražila, na drugi strani pa se že bliža paša in kdor res nujno ne potrebuje krme, je ne kupuje. — Seno je po 35—40 din za 100 kg, slama pa po 20—25 din.

Svinje

Cena mladih pujskov, ki je poprej precej naglo stila kvišku, se je ustalila na 110—130 din za glavo v starosti 7—9 tednov. Na mariborskem trgu so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov 70

do 90 din, 7—9 tednov 90—130 din, 3—4 mesece 135—190 din, 5—7 mesecev 240—380 din, 8—10 mesecev 410—480 din, eno leto stari 710—810 din, 1 kg žive teže 5.50—7.75 din, mrtve teže 8.50 do 11.25 din. — Na ptujskem sejmu so bili prašci 6—12 tednov 80—120 din komad; pršutarji 7 do 7.50, debele svinje 8—8.50 din, plemenske 6—7.25 din za 1 kg žive teže. — V Kranju je cena svinj: špeharji 10.50, pršutarji 8—9.50 din. — V Soboti so špeharji po 9—10 din, pršutarji 9 din. — V Kočevju špeharji po 9, pršutarji po 7.50 din.

Sirove kože, volna

Goveje sirove kože se prodajajo po 8—14 din, telečje po 12—15 din, svinjske pa po 6—11 din za 1 kg. — Neoprana ovčja volna je po 24 do 26 din, oprana po 32—36 din za 1 kg.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Prepoved prehoda čez travnik. I. H. v D. Kupili ste posestvo s travnikom, preko katerega hodijo ljudje brez nujne potrebe (imajo na razpolago občinsko cesto, ki pa je v zelo slabem stanju), delajo Vam pa škodo. Začeli so celo voziti. Vprašate, ali bi mogli prehod čez Vaš travnik prepovedati. — Prehod smete prepovedati vsakomur, ki nima služnostne pravice, katero se more tudi priposestovati, in to s 30 letnim izvrševanjem brez prošnje, brez sile in javno! V kolikor omenjate prepoved poti skozi gozd v zvezi 50 letni uporabi, Vas opozarjamo, da velja za gozdove specialni predpisi (od leta 1853 naprej se novih potnih služnosti skozi gozdne parcele ne more priposestovati). Izvrševati se pa sme služnost le v priposestovanem obsegu; ne sme se je razširjati, zlasti ne voziti (ako se še ni 30 let). — Pota ne smete kratkoma zapreti, ker bi se s tem utegnili izpostaviti tožbam radi motenja posesti. Ako prizadeti na Vaš opomin ne bodo hoteli z lepega opustiti prehoda, jih boste morali tožiti s tako zvano negatorijsko tožbo.

Izdelovanje čistilnega sredstva. F. Blažič. Vaš sin je izumil tekoče čistilno sredstvo, boljše nego Sidel. Na posamezna vprašanja Vam odgovorjamo: Predvsem je treba dobiti od pristojnega okrajnega glavarstva pooblastitev za izvrševanje obrta. V to svrhu mora sin najprej prijaviti obrt izdelovanja čistilnega sredstva pri obrtnem združenju, predložiti rojstni in domovinski list ter pravstveno sprčevalno in plačati tako zvano inkorporacijo. Obrtno združenje bo prošnjo poslalo obrtni zbornici v Ljubljano, katera bo izstavila potrdilo po § 95 obrtnega zakona. Ko bo imel sin to potrdilo, naj napravi prošnjo na okrajno glavarstvo, da mu izda pooblastitev za izvrševanje navedenega obrta. — Patentiranje navedenega izuma ni predpisano, ako ga pa želite doseči, se obrnite s prošnjo za natančnejše podatke glede s tem zvezanih stroškov na Upravo za zaščito industrijske svojine v Beogradu (kolek za 10 din). — Kam boste izdelano blago dali v komisijo, je odvisno od Vaše svobodne volje. Stopiti morate sami v stik s trgovci, odnosno veletrgovci ter konsumentii.

Pogoji za skrajšan rok ali oprostitev. F. L. K. pri Sv. J. 28 let star posestniški sin je bil decembra 1937 potrjen na polni rok vojaške službe; njegov mlajši brat je že odslužil polni rok in je od doma odpravljen; tretji brat je za delo nesposoben; četrti in peti sta stara osem, odnosno 14 let, sestra je prav tako že od doma odpravljen. Doma na posestvu je še oče, ki pa je že star, vso česar bi prvoočmenjeni brat rad dosel olajšavo skrajšanega roka, ako že ne bi mogel biti vojaške službe oproščen kot hranilec. — Ako je oče star nad 60 let ter plačuje manj neposrednih davkov kot 120 din letno, lahko za prošni prvi sin, da se ga oprost vojaške službe kot hranilca. Prošnjo je vložiti na poveljstvo vojaškega okrožja ter ji priložiti družinsko polo in potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov, ki jih plačuje oče. Nesposobnost za delo tretjega brata ni treba dokazati z zdravniškim sprčevalom, marveč jo zaenkrat le zatrjujete, ker bo brat preiskan od vojaškega zdravnika. Pač pa treba priložiti tudi potrdilo občine, da je prvo- navedeni sin res hranilec. — Ako plačuje oče več kot 120 din letno neposrednih davkov, pritiče

Mariborski trg

Na mariborski trg 14. aprila so pripeljali 11 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13—14 din, istotako tudi slanina. Kmetje krma ta dan niso pripeljali, pač pa 32 vreč krompirja po 1—1.50 din in 35 vreč čebule 3—4 din; česen 6—9 din, kisló zelje 3, repa 2, karfiola 1 kg 8 do 10 din, hren 8—10 din, 1 kg glavnote solate 10—14 din, 1 kg edivije 12 din, 1 kg radiča 10, grah v strožu 12 din, jabolka 6—10, suhe slive 12—14, celi orehi 8, luščeni 28—32 din. Na trg so pripeljali tri vreče pšenice 1.75—2 din, dva rži 2, tri ječmena 1.50, štiri koruze 1.25—1.50, dva ovsu 1 din, tri prosa 1.50, dva ajde 1—1.25, eno ajdovega pšena 5, pet fižola 1.50—2.50 din. Mleko 3—4 din (prazniki!), smetana 12.50—15, sirovo maslo 32—34 din, čajno 36—40, kuhano maslo 30—36 din, jajca 0.40—0.75 din. Pripeljali so 170 kokoši 20—28 din, 408 piščancev 45—65, 13 puranov 35—60, štiri race 18—20, 16 kozličkov 45—85, 12 domačih zajcev 5—20.

prvo- navedenemu sinu le skrajšan rok. Prošnjo je treba napraviti na poveljstvo pristojnega vojnega okrožja ter ji priložiti iste priloge kot zgoraj omenjeno; odpade le potrdilo, da je prosilec hranilec. — Opozarjamo Vas, da mora biti brat odpravljen od doma že najmanj pet let.

Pogoji za sprejem k financarjem. J. Lamut. Vedeli bi radi, pod kakimi pogoji bi bil Vaš sin sprejet k financarjem. — Razen splošnih pogojev, kateri se zahtevajo za sprejem v državno službo in o katerih smo že čestokrat pisali, se še zahteva, da prosilec ni starejši od 26 let, da je samski ali vdovec brez otrok in da je dovršil štiri razrede srednje šole. Le v primeru potrebe se sprejemajo prosilci z vsaj dvema razredoma srednje šole. Prošnjo bi bilo nasloviti na finančno ravnanstvo v Ljubljani, katera pa že dalj časa prošnje zavrača, ker ni mest, katera bi smelo zasesti. Poskusite srečo ter naslovite prošnjo neposredno na ministar za finance; dobro bi bilo, da bi jo izročili kakemu poslancu.

Sprejem v službo policijskega stražnika. J. R. v Lj. Radi bi vedeli, pod kakimi pogoji bi lahko dobili službo policijskega stražnika. — Zahtevajo se vsi pogoji, ki so predpisani za sprejem v državno službo in o katerih smo že večkrat pisali. Preglejte starejše številke! Prošnjo samo je kolekovati z 10 din, priloge pa vsako po 20 din. Ako želite službo v Sloveniji, naslovite prošnjo na bansko upravo v Ljubljani. Ni preveč verjetno, da bi službo v doglednem času dobili, ker je prošnikov zelo veliko, mest se pa le malo izprazni. Več sreče bi utegnili imeti pri banski upravi v Zagrebu ali pri upravi mesta v Beogradu.

Nov plot in gospodarsko poslopje tik sosedovega vinograda. Č. J. v K. Ni splošnega predpisa, da bi morala nova stavba biti oddaljena gotovo razdaljo od meje. Preden pričnete z gradbo, si morate izposlovati stavbeno dovoljenje od občine. Razpisana bo komisija, kjer morejo mejaši podati svoje ugovore, kateri se seve vpoštevajo le, ako so utemeljeni. — Nov plot smete postaviti tik meje, ako s tem ne kršite kakih eventualnih služnostnih pravic mejaša; slednje ne bo verjetno, ako so doslej na meji stale rante.

Vožnja po travniku namesto po cesti. Isti Dva posestnika imata pravico vožnje preko Vašega travnika, po katerem teče zasebna cesta, ki pa je ob deževju blatna; eden je začel sedaj voziti kar po travniku poleg ceste in ko ste hoteli to preprečiti s tem, da ste skopali jarek, je začel voziti še bolj daleč v travnik. — Ako se nečete pravdati (tožiti bi morali navedenega posestnika na priznanje, da mu ne pritiče pravica voziti po travniku, marveč le po že obstoječem potu), povabite molilca k sodišču, da mu sodnik da primeren pouk.

Plačilo dolga po smrti upnika. A. Zmave. Leta 1927 ste si izposodili 1000 din. Upnik je leta 1937 umrl brez testamenta ter zapustil tri sestre. Vprašate, kako naj teh 1000 din razdelite. — Vi ste sedaj dolžnik ležeče zapuščine, ko pa bo izdano posojilo, boste dolžnik dotičnika, oziroma dotičnikov, katerim bo zapuščina prešla. Pri- sojilo bo določilo tudi o eventualnih delih. — Po našem mnenju je za vprašanje boljše ali slabše gmo-tnega stanja mero- dajno le gmo-tno stanje prvotnega upnika. Seve, ako se sodišče Vašega okraja postavi na stališče, da je vpoštevno imovinsko stanje sedanjega upnika (dediča), se napram bogatejšemu lahko poslužite zaščita.